

О Г Л А В.

стор.

Передмова	3
-----------------	---

ЧАСТИНА I.

Перехід від Середніх віків до Нових часів.

Загальні уваги	6
Антична культура	6
Занепад Римської імперії	7
Поділ середземноморської культури	8

Розділ 1.

Юридичні, економічні та політичні відносини в кінці Середніх віків і на початку Нових часів.

Феодалізм і його походження	9
Соціально-економічні відносини Середньовіччя	12
Розвиток міст в кінці Середніх віків	13
Торговля в Середні віки і перехід до грошового хазайства	16
Розвиток індустрії і початки капіталізму	18
Економічна політика середньовічних міст	21
Визволення середньовічних міст та політичне життя Італії в XII—XV віках	24

Розділ 2.

Гуманізм та відродження науки і мистецтва.

Середньовічний світогляд і схоластична наука	26
Світогляд гуманістів	28
Відродження класичної старовини	28
Данте (1265—1321)	29
Петрарка (1304—1374)	30
Боккачіо (1313—1375)	32
Лоренцо Валла та релігійні питання. Платонівська академія	33
Мистецтво в Італії за часи Ренесансу	34
Слава гуманістів; меценатство; Саванарола	37
Політика за часи гуманізму в Італії. Макіявеллі	39
Гуманізм по-за межами Італії; Франція та Англія	40
Гуманізм в Німеччині	42
Еразм Роттердамський і Ульрих фон Гутен	43
Значіння епохи Відродження	45

Розділ 3.

Боротьба з Ісламом.

Походження і зріст Турецької держави	46
Внутрішні відносини в Туреччині і оборона Європи від турецького наступу	48
Боротьба з Маврами (Іспанія та Португалія)	50

Розділ 4.

Великі географічні відкриття і їх значіння.

Шляхи до Індії до кінця XV віку.....	52
Відкриття морського шляху до Індії.....	52
Відкриття Америки.....	54
Економічні та політичні наслідки великих відкриттів для Європи.....	57

ЧАСТИНА II.

Релігійна боротьба в XVI—XVII віках.

Загальні уваги.....	60
---------------------	----

Розділ 1.

Реформація.

Значіння католицької церкви і світські причини реформації.....	61
Занепад католицької церкви і релігійні причини реформації.....	62
Спроби соборної реформи і попередники реформації (Вікліф, Гус).....	64
Німеччина перед реформацією.....	66
Міжнародні відносини перед реформацією та Карл V.....	68
Мартин Лютер і релігійний рух в Німеччині.....	69
Соціальний рух під час реформації в Німеччині.....	73
Князі Німеччини і реформація.....	75
Реформація в Швейцарії (Цвінглі).....	76
Кальвін, його діяльність і навчання.....	77
Реформація в Швеції і Данії.....	79
Реформація в Англії.....	79
Реформаційний рух у Франції.....	81
Реформаційний рух у Польщі.....	81
Значіння реформації.....	82

Розділ 2.

Відродження католицької церкви та релігійні війни.

Реформа католицької церкви і Тридентський Собор.....	83
Орден Єзуїтів.....	85
Пилип II Іспанський та Єлисавета Англійська.....	87
Повстання Нідерландів і розв'іт Голандії.....	90
Релігійні війни у Франції.....	92
Католицька реакція в Польщі.....	94
Тридцятилітня війна.....	96

ЧАСТИНА III.

Походження і розвиток європейських держав.

(приблизно до XVIII в.)

Загальні уваги.....	100
---------------------	-----

Розділ 1.

Розвиток королівського абсолютизму у Франції і її значіння в міжнародному житті Європи в XVII і початку XVIII віку.

Французька монархія в XVI і на початку XVII вв.....	102
Генрих IV і Сюллі; Людовик XIII і Рішельє.....	105
Фронда; Людовик XIV і його двір.....	107
Організація центрального управління у французькій монархії.....	109
Провінційна адміністрація у Франції.....	112
Економічна і фінансова політика французького уряду.....	114
Релігійні справи при Людовикові XIV.....	117
Зовнішня політика Людовика XIV і його війни.....	118

Розділ 2.

Розвиток англійської державности і боротьба за народоправство.

Парламент і Тюдори	121
Стюарти і революція	123
Довгий парламент і горожанська війна	125
Республіка і протекторат Кромвеля	128
Реставрація Стюартів і друга англійська революція	130
Встановлення в Англії парламентаризму	133
Значіння англійського устрою і його дефекти	136

Розділ 3.

Німеччина і землі та держави Центральної Європи.

Порівняння німецької та французької історії	137
Чому Священна Імперія германської нації не перетворилася в єдину національну державу	139
Священна Імперія германської нації в XVII—XVIII віках	142
Священна імперія і її окремі землі	144
Утворення Австрії	146
Чехія	147
Угорщина	149
Австрія в кінці XVII і першій половині XVIII в. в.	151
Утворення королівства Пруського	154

Розділ 4.

Швеція і другі скандинавські держави.

Скандинавські держави до кінця Кольмарської Унії	158
Швеція в XVI—XVII в. в.	161

Розділ 5.

Україна, Польща, Москва та утворення Російської Імперії.

Відношення Заходу і Сходу Європи та Україна	165
Розвиток польської державности від початку до Ягелонів	169
Економічні відносини в Польщі та утворення шляхетської республіки ..	170
Державний устрій Речі Посполитої	173
Польща, Литва, Україна та міжнародні події сходу Європи в XV—XVII в.	175
Часи Гетьманщини на Україні	179
Два державні центри великоруського народу	182
Утворення Московського царства	185
Криза Московської державности і наближення до заходу	188
Велика Північна війна і її наслідки	192

ЧАСТИНА IV.

Міжнародні відносини в XVIII віці.

Загальні уваги	196
Роль Франції в міжнародньому життю XVII і XVIII в. в.	196
Європа після Утрехтсько-Раштадського миру	199
Фридрих II та пруська політика	202
Війни середини XVIII віку	205
Східно-європейські справи в XVIII віці	210
Характеристика міжнародніх відносин в XVIII віці	213